

TUSSEN STRIP, POËZIE EN ILLUSTRATIE

Het hoogstpersoonlijke parcours van Wide Vercnocke

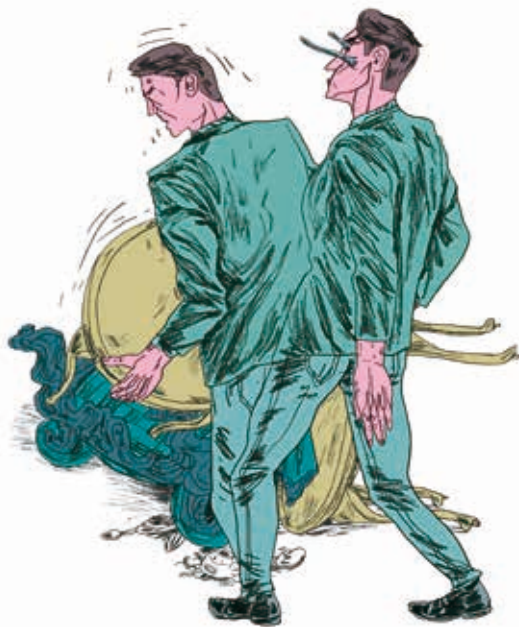
Stripverhalen, poëzie of losse illustraties: Wide Vercnocke werkt graag met divers genres. De combinatie van beide leidt niet bij iedereen tot een echt geïnspireerd resultaat, maar Vercnocke vindt in zijn werk wel een meerwaarde.

Al vanaf zijn eerste gepubliceerde werk, *De lui-aard*, blijkt duidelijk dat hij niet in de richting van het klassieke stripverhaal zal evolueren. Het suggestieve en het magisch-realistische krijgen daarin de bovenhand op een traditionele ontwikkeling van de plot. In 2010 neemt hij met dit verhaal deel aan de Stripstrijd van het Vlaamse weekblad *Knack Focus*, waarin het verhaal ook wordt geplaatst. Ook al zoekt hij in *De lui-aard* nog naar de juiste vorm voor zijn creaties, toch wint hij al de publieksprijs van deze wedstrijd.

Als kersverse alumnus van Sint-Lukas Brussel, opleiding beeldverhaal, en met *De lui-aard* onder de arm stapt hij naar de Antwerpse uitgeverij Bries. Bij die dappere uitgeverij annex galerie (The Bries Space) ziet Vercnocke een kans om gepubliceerd te worden met zijn niet-alledaagse stripwerk.

Dat leidt in 2013 tot een eerste volwaardige album, *Mijn muze ligt op de zetel*, een uitgebreide en herwerkte versie van zijn eindwerk voor de opleiding aan St-Lukas. Vercnocke laat twaalf absurde gedichten over de meerwaarde en kracht van nietsdoen gepaard gaan met evenveel korte stripverhalen. In die verhalen wordt het gedicht eerst letterlijk in de prenten verwerkt, waarna telkens een associatieve beeldreflectie op basis van het gedicht volgt. Gedichten en strips blijven in *Mijn muze ligt op de zetel* apart naast elkaar staan.

In zijn tweede album, *Wildvlees*, vermengt Vercnocke de beide genres veel sterker door te kiezen voor één lange stripver telling die dankzij associaties en grafische inventiviteit de taal van de poëzie in zich draagt. *Wildvlees* verschijnt al in het jaar na Vercnockes debuut, 2014, en vormt een belangrijke stap in zijn artistieke evolutie. Doordat hij één lang verhaal vertelt en daarbij sterker gebruikmaakt van

Illustratie voor het tijdschrift *Oogst* © Wide Vercnocke

de klassieke striptaal, komt er in zijn verhaal meer ruimte voor prozaïsche momenten. Daarin ontspinnen zich dialogen tussen personages die het verhaal voortstuwten, los van het associatieve, meer poëtische vertellen. Tegelijk blijven grafische symbolen en transformaties een belangrijke rol spelen. *Wildvlees* gaat over de grenzen tussen lust en liefde. Wanneer een jonge vrouw in een bos een mannetjeshert ziet, worden ze verliefd op elkaar. Als ze later het vreemde voorval wil navertellen, blijkt dat het hert getransformeerd is in een jonge man. Dat voorval geeft Vercnocke de kans om de personages de grenzen te laten opzoeken van wat aanvaard wordt als een liefdesrelatie.

In *Wildvlees* geeft de auteur voor het eerst een eenduidige vorm aan zijn verhaal. Gaat het in zijn debuut nog meer om een verzameling gedichten en strips waarin de eenheid (ondanks de thematische

verbondenheid) nog ver te zoeken is, dan toont *Wildvlees* hoe spannend het kan zijn om poëzie en stripverhaal diepgaand te vermengen tot een nieuwe verteltaal. Zo zijn de verbanden tussen de stripplaten eerder associatief dan concreet, wat van de lezer een gevoeligheid voor het poëtische vraagt.

Eind 2016 is Vercnockes voorlopig laatste album verschenen, opnieuw bij Bries. Het hoofdpersonage uit *Narwal* is een materiaalbeheerder van een atletiekclub. Na een blessure moet hij zijn carrière als speerwerper stopzetten. Hij raakt helemaal in zichzelf gekeerd en verliest de vaardigheid om contact te maken. Daarom begluurt hij van op een afstand een atlete. Zij ziet achter dat gluren de tragiek van zijn lot en raadt hem aan een sjamaan te raadplegen. Aan het begin van elk hoofdstuk geeft de sjamaan een les mee. Met die elementen bouwt Vercnocke op zijn vertrouwde associatieve manier een wereld op waarin de tragiek van de materiaalbeheerder en zijn verloren speer verbonden wordt met het beeld van een narwal, de iconische diersoort met de lange tand die als een speer uit de mond steekt.

Hoewel de verschillen tussen *Wildvlees* en *Narwal* minder opvallend zijn ten opzichte van Vercnockes debuut, blijft hij toch zoeken naar nieuwe manieren om zijn verhalen uit te werken. Zo lukt het hem in *Narwal* nog beter dan voordien om parallelle verhaallijnen tot een mooi geheel te versmelten, al vraagt de relatie tussen het verhaal van de materiaalbeheerder en de passages over de sjamaan nog altijd om een associatieve denkwijze van de lezer. Voor 2018 voorziet Vercnocke met *Drieman* een intrigerend verhaal over een man die tegelijk bestaat uit zichzelf, zijn vader en zijn grootvader.

Hoewel de albums die hij voor Bries maakt tot zijn opvallendste werk behoren, stopt het daar niet voor Vercnocke. Zo schrikt hij er in tegenstelling tot veel andere tekenaars niet voor terug om publieke performances te geven. Zijn invalshoeken zijn daarbij divers, maar opnieuw gaat het om combinaties van poëzie en illustratie: voor het hippe tijdschrift *Oogst* verzorgde hij de illustraties van het derde

Illustraties voor het tijdschrift *Oogst*, © Wide Vercnocke

In Narwal lukt het Vercnocke nog beter dan voordien om parallelle verhaallijnen tot een mooi geheel te versmelten

nummer en in het voorjaar van 2017 maakte hij tijdens het Brusselse Passa Porta Festival een getekende reportage met indrukken van het evenement. Voor het Brusselse culturele weekblad *BRUZZ* tekent hij sinds begin 2017 elke drie weken een korte strookstrip. Nog in het najaar van 2017 werkt hij samen met het theatergezelschap Het Nieuwstedelijk. Voor *First Contact* maakt hij de tekeningen bij een scenario van Adriaan Van Aken, dat wordt verwerkt tot een theatervoorstelling en een digitale strip.

Wide Vercnocke plaatst zich in de traditie van de graphic poems

Met zijn voorliefde voor strips, losse illustraties en poëzie plaatst Wide Vercnocke zich in de traditie van de *graphic poems*. In Vlaanderen heeft deze mengvorm de laatste jaren een nieuwe adem gevonden door jonge creatievelingen als Lies Van Gasse.¹ In haar werk vertrekt ze vanuit de beeldende kunst, die ze vermengt met poëzie. Ook de taal van de strips is, zeker in haar recentere werk, aanwezig. Vercnocke en Van Gasse verschillen nogal van elkaar, maar het werk van beiden toont wel de rijkdom en diversiteit die een mengvorm als het *graphic*

poem biedt. Beiden worden ook steeds vaker genoemd als pioniers van dat genre in Vlaanderen, waardoor de perceptie ontstaat dat ze generatiegenoten zijn. Ook Randall Casaer is als stripauteur begonnen, maar werkt tegenwoordig meer als illustrator en schrijver. Zijn strip *Slaapkoppen* (2007) is een dromerig verhaal waarin associaties en poëtische teksten de bovenhand krijgen op een concrete plot die drijft op humor of spanning. Net als Vercnocke bevat het werk van Casaer een grote gevoeligheid voor het poëtische en het absurde en houdt hij zich in zijn werk ver van het klassieke stripverhaal.

Inspiratie haalt Vercnocke uit bronnen die veel verder gaan dan alleen andere stripmakers. Zo hebben David Lynch, Kamagurka of Serge Gainsbourg hem allemaal wel op een of andere manier beïnvloed. Op grafisch vlak bewondert hij de Vlaming Olivier Schrauwen² en de Franse wonderboy Bastien Vivès. Beiden zoeken telkens weer naar de tekenstijl die het best aansluit bij het verhaal dat ze willen vertellen en die hen bovendien artistiek uitdaagt om verder te evolveren.

Mogelijk mist Wide Vercnocke door zijn eigenzinnige artistieke keuzes de aansluiting bij een breder publiek. In ieder geval slaagt hij erin om van zijn carrière een erg persoonlijk parcours te maken. Misschien laat de echte kunstenaar zich daarin wel kennen.

MARC BASTIJNS

widevercnocke.blogspot.be/

NOTEN

1. WILLEM BONGERS, 'Op weg naar wat ontbreekt. Gedichten en "graphic poems" van Lies van Gasse', *Ons Erfdeel*, jg. 54 (2011), pp. 178-180.

2. GERT MEESTERS, 'Congo als vrijstaat voor de verbeelding. De strip "Arsène Schrauwen" van Olivier Schrauwen', *Ons Erfdeel*, jg. 59 (2016), nr. 3, pp. 82-89

